Redacțiunea Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrie Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebergr*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe sése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe sése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe sése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 171. Brașovŭ, Vinerĭ 2 (14) Augustŭ. 1891.

O ciudată campania ḑiaristică.

I.

Brașovŭ, 1 Augustŭ v.

E vorba de campania, despre care amŭ făcutŭ amintire în numĕrulŭ de Joia trecută alŭ fóiei nóstre, campania întreprinsă de câteva gazete liberale de dincolo în contra comitetului partidei naționale române de dincóce de Carpațĭ.

Nu se potŭ împăca aceste gazete cu atitudinea politică a comitetului din Ardealŭ, dér mai multŭ încă le displace direcțiunea politică, ce pretindŭ că o urmăresce în specialŭ președintele comitetului, d-lŭ Vincențiu Babeșŭ.

Până aicĭ tóte ar fi suportabile. E clarŭ și neîndoiosŭ, că frații noștri de dincolo au dreptulŭ de a'șĭ manifesta plăcerea orĭ displăcerea lorŭ față cu conduita nóstră politică, tocmai așa, precum noi avemŭ dreptulŭ de a critica politica lorŭ.

Dér memoratele gazete bucurescene nu se mărginescŭ numai la o critică obiectivă a atitudinei nóstre, ci s'amestecă directŭ în afacerile Românilor ardelenĭ, vrênd a împinge politica lorŭ pe povêrnișulŭ de personalitățĭ și astfelŭ a-o influința și a-i da chiar direcțiunea.

Ba mai multŭ. Nisce gazetarĭ dela „Românulŭ“, „Liberté Roumaine“, „Gazeta Nouă“ ș. a. se constitue în tribunalŭ de înaltă inchisițiune ardelenescŭ și „esecută bărbațĭ politicĭ și capĭ de partidŭ din Ardealŭ“. („Liberté Roumaine“ dela 13 (25) Iulie.)

Nu vomŭ cerceta astăḑĭ décă este convenabilŭ séu nu ca nisce gazetarĭ ardelenĭ, séu bănățenĭ, séu ungurenĭ, stabilițĭ în Bucurescĭ, sĕ-șĭ aróge dreptulŭ de a ne da *lecțiunĭ* nouĕ celorŭ de dincóce și de-a ne conduce în ḑiarele din Bucurescĭ politica nóstră ardelenéscă, ci ne mărginimŭ a constata, că aceștĭ gazetarĭ n'ar puté lucra cum lucréză, décă n'ar avé permisiunea și nu s'ar bucura de sprijinulŭ proprietarilorŭ și directorilorŭ ḑiarelor în carĭ scriu, ḑiare, carĭ la rêndulŭ lorŭ îșĭ iau impulsulŭ și direcțiunea dela capii de partidŭ, ale căror principii și politică o profeséză.

Odată constatatŭ, că campania, despre care vorbimŭ, nu s'a putŭtŭ face decâtŭ numai cu consêmțĕmêntulŭ căpeteniilorŭ, carĭ dirigŭ politica ḑiarelorŭ din cestiune, trebue sĕ ne întrebămŭ, că óre ce ordine de idei și de interese i-a condusŭ pe aceștia, ca sĕ-șĭ dea iscălitura la declararea de rĕsboiu a gazetelorŭ, carĭ au alarmatŭ nu numai țéra, ci și străinătatea și au datŭ prilegiu foilorŭ unguresci de-a scrie, că partida națională „valahă“ din Ardealŭ „este în stare de disoluțiă?“

Trebue sĕ punemŭ acéstă întrebare mai vêrtosŭ avêndŭ în vedere, că cei ce stau aḑi în fruntea séu la spatele gazetelorŭ, carĭ au întreprinsŭ campania în contra comitetului ardeleanŭ, facŭ parte aprópe fără escepțiune din céta acelorŭ politicianĭ de dincolo, carĭ în 1885, când cu espulsările Românilorŭ ardelenĭ de tristă aducere aminte, voiau sĕ justifice fapta guvernului în fața celorŭ ce o criticau, susțiindŭ, că acei espulsațĭ s'au amestecatŭ în politica statului românŭ și că pentru acésta au trebuitŭ sĕ fiă pedepsițĭ.

Insușĭ șefulŭ partidului liberalŭ naționalŭ din România, fericitulŭ întru memoriă Ioanŭ Brătianu, a făcutŭ atuncĭ, în numele guvernului și a partidului în ședința Senatului românŭ dela 4 Decemvre 1885 următórea declarare:

„Am ḑisŭ întotdéuna Românilorŭ de peste Carpațĭ sĕ **nu voițĭ, ca d-vóstrĕ sĕ dațĭ direcțiune politicei nóstre.** Noi carĭ ne cunóscemŭ țéra, carĭ din generații în generații amŭ luptatŭ, ca sĕ aducemŭ acéstă țéră unde este, sĕ ne lăsațĭ în pace, sĕ ne regulămŭ noi politica nóstră, căcĭ **noi nu venimŭ** sĕ vĕ **dămŭ lecțiune d-vóstrĕ**, nu ne amestecămŭ în luptele, carĭ le avețĭ în contra Ungurilorŭ și Sașilorŭ, *și numai atuncĭ ațĭ avé dreptate sĕ vĕ amestecațĭ în afacerile nóstre, décă ne-amŭ amesteca și noi în luptele D-vóstrĕ.*“

Cum se potrivesce acésta declarare destulŭ de lămurită și categorică, făcută în numele partidei liberale de către șefulŭ ei de odinióră celŭ mai autorisatŭ, cu atitudinea acelorŭ ḑiare liberale de dincolo, carĭ acum deodată au pretenția de a se amesteca în trebile nóstre interne ardelenescĭ de a ne da lecțiune, de a nu ne lăsa în pace sĕ ne regulămŭ noi politica nóstră, și décă esistă vre-o nemulțămire orĭ vre-o neînțelegere în sînulŭ nostru de a le aplana noi înși-ne cum vomŭ puté și vomŭ sci mai bine, ținêndŭ sémă de trebuințele nóstre, noi, carĭ ne cunóscemŭ țéra și poporulŭ, carĭ din generații în generații amŭ luptatŭ, ca sĕ deșteptămŭ întrînsulŭ consciința de sine națională și sĕ-lŭ aducemŭ acolo, sĕ cunóscă, că pentru libertatea, naționalitatea și pentru patria sa trebue sĕ facă orĭ ce sacrificiu?

In fața angagiamentului luatŭ, nu este destulŭ de ciudată și pretenția, ce-o redică gazetele din cestiune, că suntŭ mai bine informate despre tóte lucrurile, ce se petrecŭ la noi, decâtŭ noi înși-ne, că sciu mai bine ce ne póte fi nouĕ folositorŭ orĭ nu, decâtŭ noi înși-ne, că cunoscŭ mai bine pe bărbații noștri conducĕtorĭ, decâtŭ noi înși-ne, și că sciu mai bine decâtŭ noi, care din ei merită mai multă încredere?

Ce arŭ ḑice acele gazete bucurescene, când amŭ trage și noi consecința din atitudinea lorŭ actuală și, precum indicase la 1885 ilustrulŭ cetățénŭ de piă memoriă, ne-amŭ amesteca și noi în afacerile partidelorŭ de dincolo? Ce arŭ ḑice, când ne-amŭ lua și noi aerulŭ de a „esecuta“ de aicĭ pe capii lorŭ de partidŭ, punêndu-ne în legătură cu unii séu alții dintre Ardelenii de dincolo, malcontențĭ séu ambițioșĭ, séu doritorĭ de scandalurĭ politice?

Dér destulŭ pentru astăḑĭ! Credemŭ că ne vorŭ înțelege în de ajunsŭ confrații noștri dela gazetele din vorbă, și vorŭ înțelege și strania impresiune, ce au trebuitŭ sĕ o facă asupra nóstră atacurile lorŭ, carĭ au isbucnitŭ, în modulŭ arĕtatŭ, tocmai în nisce momente, când atențiunea publicului românŭ de dincóce, ca și a celui de dincolo de Carpațĭ era absorbită de nobila și mântuitórea ideiă, ca printr'o conlucrare și sprijinire împrumutată sĕ ne apĕrămŭ în viitorŭ cu mai mare succesŭ drépta și sfânta causă a culturei nóstre românescĭ.

CRONICA POLITICĂ.

— 1 (13) Augustŭ.

— In 12 Augustŭ a sositŭ regele **Sêrbiei Alexandru** la Ischl, unde a fostŭ primitŭ la gară de monarchulŭ nostru, care i-a întinsŭ mâna. Amêndoi monarchii se urcară într'unŭ ecuipagiu de curte și se duseră la hotelŭ, unde urmară apoi representațiunile. Maiestatea sa monarchulŭ nostru se duse la vila sa, unde primi visita regelui Alecsandru. După prânḑŭ se făcu unŭ dejunŭ de gală, la care însĕ nu s'a ținutŭ nicĭ unŭ toastŭ. După aceea regele Alecsandru va pleca la München, unde se va întâlni cu regele Milan, și după aceea va călĕtori încognito la Parisŭ.

— Ḑiarulŭ „Fremdenblatt“ din Viena, scrie din incidentulŭ **visitei regelui Sêrbiei**, că Austro-Ungaria doresce desvoltarea culturală și economică, precum și înbunătățirea raporturilorŭ poltice ale Sêrbiei. „Austro-Ungaria, ḑice numita fóiă, trebue se fie fórte atentă la evenimentele din regatulŭ Sêrbiei și acésta cu atâtŭ mai vêrtosŭ cu câtŭ, dela venirea la putere a radicalilorŭ, se îndréptă adeseori atacurĭ pasionate în contra Austro-Ungarei. Atacurile aceste influințiază în mod nefavorabilŭ asupra raporturilorŭ între ambele state. Din punc-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Preumblărĭ la Tismana.

V.

Iubite Amice!

La plecarea mea din Bucurescĭ, aveamŭ o recomandațiune către superiorulŭ mănăstirei Tismana.

Inarmatŭ cu asemenea scrisóre, speramŭ, ca superiorulŭ îmĭ va deschide porțile cetății lui Vlad Țepeșŭ Vodă și că unŭ bărbatŭ tênerŭ de lumea nouă, care trece între cei mai învĕțațĭ egumenĭ de țéră, îmĭ va înlesni visitarea acestui monumentŭ istoricŭ.

La Filiașu părăsindŭ linia Vêrcoirova, m'am suitŭ în trenulŭ care merge la T.-Jiului pe Gilortŭ în susŭ.

Din întêmplare, în vagonulŭ, în care eramŭ, se așeḑase lângă mine unŭ preotŭ, care după îmbrăcăminte și fisionomiă părea a fi unŭ preotŭ instruitŭ și luminatŭ; era superiorulŭ mănăstirei din Tismana, căruia presentându-mĕ i-am datŭ scrisórea de recomandațiune.

Sânția-Sa mĭ-a arĕtatŭ multă bună-voință, spunêndu-mĭ, că chiliile disponibile le-a cedatŭ, din caritate creștină, unorŭ familii, carĭ în timpulŭ verei s'au retrasŭ dela orașe la aerulŭ de munte și că aḑi, în starea cum se găsesce mănăstirea, mai nimicŭ nu e de vĕḑutŭ la Tismana, afară de posițiunile create de natură.

Intrândŭ mai de apróape în vorbă, Sânția Sa era fórte reservatŭ în privința trecutului istoricŭ alŭ mănăstirei și eu, vĕḑêndu-lŭ cam scumpŭ la vorbă, l'am întrebatŭ, décă cunósce cartea D-lui Cost. St. Bilciurescu, tiparită în anulŭ 1890 cu cheltuiala Ministerului Cultelorŭ în *„Tipografia Cărțilorŭ Bisericescĭ“* din Bucurescĭ?

Primindŭ unŭ rĕspunsŭ negativŭ, am deschisŭ cartea și l'am îndemnatŭ sĕ citéscă capitolulŭ privitorŭ la Tismana, pe care cetindu-lŭ, s'a uimitŭ, că de unde șĭ-a pututŭ procura D-lŭ Bilciurescu aceste date, căcĭ în mănăstire nu se mai află nimicŭ, afară de unŭ *călugărŭ piticŭ*, înaltŭ câtŭ *staticotŭ* din poveste.

Și apoi sĕ te mai mirĭ, că literatura nóstră seriósă stagnéză, când o carte ca a D-lui Bilciurescu rĕmâne cu desĕvêrșire necunoscută stariților mănăstirilorŭ nóstre și când la fiă-care pasŭ ce'lŭ facĭ, întâlnescĭ bărbațĭ culțĭ și instruițĭ de diferite specialitățĭ lucrative, fără sĕ se intereseze câtușĭ de puținŭ de cele ce se petrecŭ pe terenulŭ nostru socialŭ și literarŭ?! Cu asemenea ómenĭ e o perfectă imposibilitate de a întra într'o convorbire literară și de-aceea nu poțĭ, decâtŭ admirândŭ pe *„O! Sancta simplicitas“*! sĕ-țĭ plecĭ capulŭ și sĕ-țĭ ieĭ rĕmasŭ bunŭ dela ei, cum mi am luatŭ eu la stațiunea Bărbătescĭ dela Sânția Sa superiorulŭ mănăstirei Tismana.

In aceeașĭ, ḑi la órele 9 séra, am sositŭ la gara din T. Jiului, unde am fostŭ cu căldură îmbrățișatŭ de d-lŭ Andrei Chiriacescu, proprietarŭ în acéstă localitate, care m'a condusŭ la „Hotelŭ Victoria“. Acestŭ hotelŭ e destulŭ de curatŭ și camerile în comparațiune cu alte hotelurĭ suntŭ fórte eftine; are numai unŭ singurŭ neajunsŭ, anume acela, că *locuitorii stabilĭ*, Românĭ de origine străină, fiindŭ fórte spornicĭ în a-șĭ înmulți neamulŭ lorŭ, au apróape 27 de copii dela câte unŭ anŭ în susŭ, și carĭ întrețínŭ unŭ puternicŭ *corŭ* de *varietățĭ*, trecêndŭ repede dela plânsŭ la rîsŭ și dela rîsŭ la plânsŭ, încâtŭ îțĭ iau pofta de a scrie.

Personalulŭ *oficialŭ* alŭ hotelului se compune din *Musiu* Filipŭ, antepreneorŭ și Românŭ din neamulŭ lui Israelŭ, *Madama* Berta, supraveghitórea odăilorŭ, și română din neamulŭ saxonicŭ din Ardealŭ,

tulŭ de vedere economicŭ depinde Sêrbia aprópe esclusivŭ de Austro-Ungaria şi o atitudine ostilă faţă de Austro-Ungaria nu-ĭ va fi delocŭ spre folosŭ. Aceste sĕ le ia în consideraţiune bărbaţii de statŭ, carĭ conducŭ destinele Sêrbie"i.

In Bulgaria primì ministrulŭ preşedinte **Stambulov,** o scrisóre datată din Odessa şi subscrisă de Zancov, Rizov, Benderev şi încă de alţĭ doi emigraţi, în care 'lŭ provócă, sĕ concheme Sobrania, pentru ca sĕ alégă unŭ principe recunoscutŭ de Rusia; în casŭ de refusŭ, se vorŭ privì de legale tóte mijlócele pentru resturnarea lui Stambulov.

SCIRILE ĮILEI.

— 1 (13) Augustŭ.

Banchetŭ. O telegramă din Parisŭ anunţă, că inginerii trancesĭ, foştĭ elevĭ ai şcólei centrale, au datŭ unŭ banchetŭ în onórea fostului lorŭ camaradŭ d. C. Olănescu, ministrulŭ lucrărilor publice alŭ României. La banchet asista şi d. Yves Guyot, ministrulŭ lucrărilorŭ publice alŭ Franciei. La desertŭ, unulŭ din comesenĭ a ridicatŭ unŭ toastŭ pentru România şi Francia. D. Olănescu a rĕspunsŭ ḑicêndŭ că totŭ ceea ce este elŭ, datoresce Franciei; că se va silì a face ca Francia sĕ fiă iubită de ţéra sa, aşa cum o iubesce elŭ însuşĭ. D. Yves Guyot a bĕutŭ în sănĕtatea inginerilorŭ de orĭ-ce origine şi pentru lucrările publice din tóte ţĕrile.

* * *

Lucrările pentru construirea instituţiunei universitare Carolŭ I, au începutŭ ḑice „Timpulŭ". Lucrările, vorŭ costa 260,000 lei. In totalŭ, cu tóte instalaţiunile, clădirea va costa aprópe o jumĕtate de milionŭ. Credemŭ a mai sci, că M. S. Regele ar fi dispusŭ sĕ dăruiéscă acestei instituţiunĭ şi bogata sa bibliotecă.

* * *

Atentatŭ asupra regelui Danimarcei. Ḑiarulŭ „Independance Belge" publică o scrisóre din Kopenhaga, care spune, că în ḑilele aceste era sĕ se sĕvêrşéscă unŭ atentatŭ asupra regelui Cristian alŭ Danimarcei. Douĕ-spreḑece persóne în stare de beţiă, voiră sĕ pună mână pe regele, care eşise tocmai singurŭ călare la preumblare, şi voiră sĕ-lŭ arunce în şanţŭ. Regele scăpă de acestŭ pericolŭ numai în urma dibăciei sale ca călăreţŭ.

* * *

Consulate nouĕ. Ḑiarele polone din Lemberg anunţă, că guvernulŭ românŭ ar fi hotărîtŭ sĕ mai înfiinţeze douĕ consulate nouĕ, unulŭ în Lemberg şi altulŭ în Cernăuţĭ.

* * *

Congregaţiunea comitatului Bistriţa, a hotărîtŭ, ca sĕ se creeze unŭ alŭ doilea postŭ de vice-notarŭ, în urma stabilirei purtării de protocóle în tóte trei limbile din patriă, cu reservarea aprobării ministrului de interne.

* * *

Gimnasiulŭ sêrbescŭ din Carlovĕţŭ se va strămuta în luna lui Octomvre din edificiulŭ vechiu în celŭ nou, despre care se scrie, că este unŭ palatŭ frumosŭ, ridicatŭ din donaţiunea făcută de rĕposatulŭ patriarchŭ Angelicĭ şi de fratele sĕu Stefanŭ Angelicĭ, protopopulŭ Mitroviţei. In acestŭ palatŭ vorŭ fi şi localităţile teologiei ort. sêrbescĭ. Gimnasiulŭ aceste îşĭ va serba în curêndŭ şi jubileulŭ de 100 de anĭ, de când esistă.

* * *

Museu de marce postale. Directorulŭ postelorŭ şi telegrafelorŭ din România, colonelulŭ Gorjan a luatŭ iniţiativa, pentru ca sĕ se înfiinţeze unŭ museu, în care sĕ fiă espuse tóte mărcile postale române ce au esistatŭ dela 1850 încóce. Spre scopulŭ acesta s'a datŭ o circulară către tóte oficiile postale din România, ca sĕ se colecteze tóte tipurile de mărcĭ postale şi sĕ le trimită la directiunea postelorŭ şi telegrafelorŭ în Bucurescĭ.

* * *

Sinuciderea consulului dela Iaşĭ. Am amintitŭ într'unŭ numĕrŭ trecutŭ alŭ ḑiarului nostru că consululŭ austro-ungarŭ din Iaşĭ s'a sinucisŭ. Procurorulŭ românŭ de acolo s'a dusŭ la consulatulŭ austro-ungarŭ, ca sĕ ia unŭ procesŭ verbalŭ. Consululŭ germanŭ însĕ, care se afla acolo nu-i permise sĕ intre, ḑicêndŭ că consulatele se bucură de dreptulŭ exteritorialităţii. Procurorulŭ raportà casulŭ acesta ministrului românŭ de justiţiă, care îndată şi-i telegrafà îndărătŭ, ca sĕ mérgă la consulatulŭ austro-ungarŭ şi sĕ-şĭ facă datoria sa conformŭ legilorŭ, ér pe acela, care 'i se va opune, sĕ-lŭ aresteze imediatŭ. Mâne vomŭ da amĕnunte.

* * *

Crimă în Bucurescĭ. In ḑilele acestea a fostŭ asasinatŭ comerciantulŭ din calea Moşilorŭ, Alecu Gogu. Autorii acestui asasinatŭ s'au descoperitŭ. Numele lorŭ este Reiner şi Weiss. Reiner era chiriaşulŭ lui Gogu. La soţia lui Reiner s'a găsitŭ 800 de lei şi o salbă, carĭ aparţineau lui Gogu. Weiss a fostŭ multă vreme visitiu la unŭ căpitanŭ. S'a doveditŭ, că şi băiatulŭ din prăvălia lui Gogu, anume Dimitrescu, în etate de 13—14 anĭ, a fostŭ complice la acéstă crimă. Acesta, după ce cei doi autorĭ au comisŭ crima, a adusŭ o lampă cu gazŭ, din care Reiner şi Weiss, au vĕrsatŭ gazulŭ pe capulŭ mortului, căruia i-au datŭ focŭ. Fiindŭ puţinŭ gazŭ, mortulŭ a fostŭ numai pârlitŭ. Toţĭ trei criminalii au fostŭ arestaţĭ şi depuşĭ la Văcărescĭ.

* * *

23 de ómenĭ trăsniţĭ. Din guvernamentulŭ Lublin (Rusia) se anunţă, că în diferite localităţĭ ale guvernamentului a fostŭ o furtună teribilă, împreunată cu rupturĭ de norĭ, care durà câteva óre şi a pricinuitŭ marĭ stricăciunĭ. 8 soldaţĭ şi 15 ţĕranĭ au fostŭ trăsniţĭ.

* * *

Exportŭ opritŭ. Din Pertersburg se telegrafézā: Unŭ ukaz împĕrătescŭ interḑice esportulŭ de sĕcară. Legea intră în vigóre cu ḑiua de 27 Augustŭ nou curentŭ.

* * *

Zăpadă în Augustŭ. Din Graz se scrie: In ḑilele aceste a ninsŭ în munţii din Stiria. Ţinutulŭ dela Dachstein până la Austriahütte e acoperitŭ cu zăpadă.

Din dieta ungurêscă.

Scimŭ, că în şedinţa dela 11 Augustŭ a dietei ungurescĭ s'a presentatŭ raportulŭ comisiunei de imunitate asupra *afacerei Ugron-Uselac.*

Cu ocasiunea acésta, deputatulŭ Ludovicŭ Szadovszky îşĭ esprimà în terminĭ fórte violenţĭ „scandalisarea" sa asupra „neputinţei şi lipsei de energiă", cu care a procedatŭ guvernulŭ în cestiunea Ugron-Uselac. O altă naţiune, ḑise Szadovszky, nicĭ unŭ momentŭ n'ar puté suferi unŭ guvernŭ atâtŭ de tardivŭ şi atâtŭ de lipsitŭ de energiă, care nu scie sĕ apere interesele naţiunei şi nu este în stare sĕ rĕsbune vătĕmările ei. Guvernulŭ nu cunósce lucru mai de urgenţă, decâtŭ ca sĕ mulţăméscă pe căpitanulŭ Uselac prin ingerinţa anticonstituţională, nelegală, necompentă şi necorectă a ministrului de honveḑĭ. Propune sĕ nu se pună raportulŭ la desbatere până nu vorŭ sosi dela Fiume actele comisiunei mixte de investigare.

Maioritatea s'a declaratŭ în contra propunerei lui Szadovszky. Presedintele închise şedinţa, ér Szadovszky strigà la fine „Jivio Fejervary!" (Strigărĭ în stânga estremă: „Jivio Fejervary!")

Şedinţa a duratŭ numai o jumĕtate de óră.

O convorbire politică.

D-lŭ Al. *Lahovari,* fostulŭ ministru de esterne alŭ României, mergêndŭ ḑilele acestea la Pesta pentru ca sĕ întîmpine pe fiiulŭ sĕu, care se'ntorcea dela Parisŭ, avù o convorbire cu unŭ redactorŭ al ḑiarului „Budapesti Hirlap" care-lŭ cercetà pe d-lŭ Lahovari în locuinţa sa din otelulŭ „Ungaria". Ĕtă cum descrie redactorulŭ ungurŭ acéstă convorbire, pe care o aflămŭ în nr. dela 9 Augustŭ alŭ lui „Bud. Hirl:"

Eu mi-am alesŭ întrebările din domeniulŭ politicei esterióre. Am întrebatŭ pe Excelenţa Sa, décă a cetitŭ rĕspunsulŭ datŭ de către tinerimea maghiară memoriului studenţilorŭ românĭ, şi décă l'a cetitŭ, care-i este părerea?

— Am primitŭ rĕspunsulŭ, dér până acum n'am avutŭ vreme sĕ-lŭ citescŭ. Ilŭ voiu citi însĕ cu atenţiunea pe care o merită şi mĕ voiu bucura fórte multŭ, ḑécă elŭ va împrăştia acele sentimente dureróse şi acele îngrijirĭ, pe carĭ le-a inspiratŭ în inima fiă-cărui patriotŭ română memoriulŭ bucureşcénŭ,

— Óre guvernulŭ românescŭ a avutŭ cunoscinţă de memoriulŭ bucurescénŭ înainte de a se tipări, şi n'a creḑutŭ óre de cuviinţă a împedeca apariţia lui, din condescendenţă către vecinulŭ Statŭ, care e în raporturĭ amicale cu România şi care a fostŭ tratate cu acusaţiunĭ grave?

— Nu potŭ sĕ ḑicŭ, décă guvernulŭ a sciutŭ acésta înainte séu ba, dér a împiedeca apariţia memoriului n'avea nicĭ dreptulŭ nicĭ intenţiunea. In România présa are o libertate fórte mare, şi poţĭ sĕ tipărescĭ orĭ-ce, fiă asupra guvernului, fiă asupra orĭ şi cui; şi în Ungaria adese-orĭ se înjură România prin broşurĭ şi gazete şi, nicĭ prin minte nu ne trece sĕ ceremŭ, ca de hatîrulŭ nostru, sĕ se rĕstrângă libertatea d-vóstrĕ de presă.

— N'ar fi fostŭ însĕ de cuviinţă şi unŭ lucru de bunŭ simţŭ politicŭ, ca imediatŭ după apariţia memoriului bucureşcénŭ, guvernulŭ românŭ sĕ ne dea sĕ înţelegemŭ, că nu ia nicĭ o solidaritate cu tinerii acusatorĭ?

— Acésta e o astfelŭ de întrebare, domnulŭ meu, la care numai unŭ ministru póte sĕ dea rĕspunsŭ, décă lucru politicŭ ar fi sĕ rĕspundă.

— Este óre definitivŭ tranşată cestiunea căsĕtoriei moştenitorului românŭ cu d-şóra Văcărescu?

— Pe atâtŭ de tranşata, încâtŭ e de prisosŭ de a mai insista asupra acestei cestiunĭ.

— Escelenţa Vóstră de sigurŭ a cetitŭ articolulŭ din *„Koelnische Zeitung"*, care a doveditŭ, că proiectulŭ de căsĕtoriă a fostŭ o intrigă a diplomaţiei rusescĭ şi că Germania şĭ-a datŭ concursulŭ ei ca sĕ cadă acestŭ proiectŭ. Intru câtŭ suntŭ óre drepte aserţiunile gazetei germane?

— N'am cetitŭ articolulŭ, fiindcă nu sciu nicĭ o bóbă nemţeşce; dér décă stă ceea ce dv. spuneţĭ, atuncĭ vĕ asigurŭ, că nimicŭ nu este adevĕratŭ.

— Şi sub impresia acestui articulŭ, omulŭ era înclinatŭ sĕ créză, că princesa de Reuss, soţia ambasadorului germanŭ din Viena, de aceea a refusatŭ a primi în salónele sale pe tênĕrulŭ Văcărescu, ca prin acésta sĕ compromita familia acestuia şi pe d-şóra Elena. A fostŭ în sfîrşitŭ în interesulŭ Germaniei, ca din acéstă căsĕtoriă sĕ nu se alégă nimicŭ, fiindcă la urma urmelorŭ moştenitorulŭ românŭ, înainte de tóte, este principe germanŭ. Ce crede Escelenţa Vóstră?

— Puteţĭ sĕ credeţĭ, că afacerea din Viena n'a avutŭ nicĭ o legătură cu proiectulŭ de căsĕtoriă.

— A auḑitŭ, Esc. V., ceva desprpetiţia către tronŭ, a celorŭ cincĭ cetăţenĭ ungurĭ, carĭ au cerutŭ concursulŭ împĕratului austriacŭ pentru teatrulŭ germanŭ din Budapesta, care după noare o misiune culturală şi politică?

— Da, am cunoscinţă de aceasta, dér nu sciu de ce d-v. mĕ întrebaţĭ pe mine, unŭ Român, asupra acestei afacerĭ?

— Numai de aceea, Escelenţă, că aşŭ dori sĕ cunoscŭ părerea d-v asupra puncrului, că ce ar face guvernulŭ românŭ, dacă de pildă, marele numĕrŭ alŭ Ma-

---

Măria Sa, Csávásy Gyula, aliasŭ George alergătorulŭ hotelului şi Românŭ din neamulŭ maghiarosĕcuiŭ dela Kézdi-Oşorheiu, care în curêndŭ are sĕ fiă înaintatŭ la gradulŭ de *Kir logofătu* şi in fine *Signor* Niţă *popicariŭ,* pogorîtorŭ din neamulŭ lui Matei Italianulŭ, zidarŭ

Oraşulŭ are o trumósă posiţiune, pe ţĕrmulŭ stângŭ alŭ Jiului şi aduce multŭ cu Haţegulŭ, numai pardoséla décă n'ar fi atâtŭ de ascuţită, încâtŭ sĕ-ţĭ taie ghetele, şi sĕ-ţĭ strâmbe picióręle. In elŭ se concentréză puterea militară şi civilă a judeţului şi are şi unŭ gimnasiu realŭ, care în anulŭ trecutŭ şcolarŭ a fostŭ frecuntatŭ de mai bine de 50 elevĭ, în mare parte copiiĭ de ai sătenilorŭ din judeţŭ. Am vĕḑutŭ de asemenea o frumósă şi spaţiósă grădină publică, în care cântă capela militară a Regimentului de Dorobanţĭ din localitate şi căreia nu i-ar şedé rĕu, décă ar mai cânta şi piese românescĭ, ér nu numai *opărite* italienescĭ şi *trubadururĭ* nemţescĭ.

Publiculŭ însĕ, alŭ cărui sîmţŭ pentru luxŭ şi eleganţă în vestminte nu lasă nimicŭ de doritŭ, pare a avé gustŭ numai pentru musica clasică italiană, germană şi francesă, pe care noi, aceştĭ mai simpli în îmbrăcăminte, nu prea o înţelegemŭ şi mai iute ne-ar încălḑi inima câte o doină cu tóte variaţiunile ei de pe Jiĭ şi de pe Gilortŭ, aşa cum o cântă Oltenii din frunḑă, când vinŭ séra dela secere şi dela cósă.

Vinerĭ, la 9 Iuliu curentŭ, însoţitŭ de D-nii St. Bobancu, directorulŭ gimnasiului, şi Dr. Cristescu mediculŭ oraşului, am făcutŭ o escursiune la Tismana, cale de $3^1/_2$ ore cu trăsura dela T.-Jiului. Drumulŭ trece prin sate şi prin pădurĭ şi la Tismana, uliţa prin care trece calea la mănăstire e locuită numai de Ţiganĭ, ai cărorŭ copiiĭ stau pe la porţĭ în peile góle şi privescŭ la trecĕtorĭ. Aceştĭ Ţiganĭ odinióră au fostŭ robĭ (sclavĭ) ai mănăstirei şi acum încetulŭ cu încetulŭ, de când au devenitŭ liberĭ şi au fostŭ împroprietăriţĭ, au începutŭ sĕ-şĭ pérdă tipulŭ ţigănescŭ.

Din satŭ, la o depărtare de unŭ chilometru, se deschide pe ţĕrmulŭ rîului o poeniţă acoperită de umbra arinilorŭ şi nucilorŭ şi aci am găsitŭ poposindŭ doi căpitanĭ, împreună cu familiile D-lorŭ, carĭ veniseră dela Slatina, ca sĕ petrécă câteva ḑile, însĕ negăsindŭ locŭ, au trebuitŭ sĕ se înapoieze, făcênd cheltuelĭ zădarnice căcĭ, pentru douĕ birje şi o căruţă pentru transportulŭ bagajului, au plătitŭ dela T.-Jiului până la mănăstire 50 de lei. In genere, birjele la T.-Jiului suntŭ fórte scumpe şi trebue sĕ fi bine căptuşitŭ în pungă, ca sĕ poţĭ face escursiunĭ în apropiatele regiunĭ muntóse ale judeţului.

Lăsândŭ trăsura sub umbra nucilorŭ, am trecutŭ podulŭ peste valea Tismaniei şi îndată pe pajiştea dela pólele uriaşului munte am datŭ peste nisce măreţe clădirĭ de zîdŭ în formă pătrată, lipsite de coperişŭ, şi ploile torenţiale au începutŭ acum sĕ ruineze şi zîdurile. Acestŭ edificiu, situatŭ la porţile mănăstirei, se numesce *„Economatŭ"* şi întrândŭ în partea stângă am înmărmuritŭ, când am zăritŭ pe grinḑile putrede, ce traversară zidurile, înşirate bucăţĭ de *rame* sculptate cu multă artă antică şi zugrăvite pe ele în culorĭ aurite portretele vechilorŭ Domnĭ ai ţĕrei, pe care ingrata generaţiune de aḑĭ îi lasă în părăsire spre a li-se sterge urma de pe pămêntulŭ românescŭ.

Ne-amŭ suitŭ pe o cale puţinŭ bătucită şi am întratŭ pe pórta din mijlocŭ în curtea din faţa mănăstirei. Posiţiunea şi forma con-

ghiariloră din Bucurescĭ ar cere dela regele maghiară ună ajutoră pentru construirea unui teatru unguresců şi ar mai spune, că acestă teatru ar avea în Bucurescĭ o misiune politică?

— *Eu credŭ, că sub scutulŭ mariloră libertăţĭ ale României, Maghiarii din Bucurescĭ potŭ sĕ şĭ construéscă unŭ teatru, dér după trei ḑile l'ar şi închide, de óre-ce nu l'ar cerceta nimenĭ.*

— Incă o întrebare aşŭ dori sĕ vĕ facŭ: este óre adevĕratŭ, că autorităţile vamale române nu respectéză paspórtele austro-ungurescĭ şi nu lasă în România nicĭ chiar pe acei Maghiarĭ şi Austriacĭ, carĭ deja de mai multă vreme suntŭ stabiliţĭ acolo, acolo îşĭ găsescŭ hrana şi numai pentru a face o visită aŭ venitŭ în Ungaria, patria lorŭ?

— Inexactŭ. Afară de Ovreiĭ ruşĭ orĭ şi cine póte se meargă în România décă pasportulŭ îi este în regulă.

Jubileulŭ regimentului de infanteriă Nr. 2 din Braşovŭ.

Astăḑĭ, 13 Augustŭ, şi-a serbatŭ regimentulŭ de infanteriă Alecs. I, împĕratulŭ Rusiei, cu garnisóna în Braşovŭ, a 150-a aniversare a esistenţei sale. Acestŭ regimentŭ, afostŭ înfiinţatŭ de Maria Teresia în timpulŭ rĕsboiului ce l'a purtatŭ ea cu regele Prusiei, Fridericŭ II-lea pentru Silesia, în luna lui Noemvrie 1741.

Celŭ dintâiu colonelŭ alŭ acestui regimentŭ a fostŭ Ladislau de Ujváry.

Serbarea aniversărei s'a începutŭ aséra la 8 óre. Casarmele de infanteriă din strada négră, şi casarma din castelulŭ de pe délulu străjei au fostŭ iluminate. Pe frontispiciulŭ casarmei negre era unŭ transparentŭ cu inscripţiunea în mijlocŭ „*Moriamur pro rege nostro*“. La stânga se vedea cifrele *1741* (anulŭ înfiinţărei regimentului) ér la drépta cifrele 1891. Pórta casarmei era împodobită cu verdéţă. Garda de onóre de sub pórtă era în mare ţinută, şi comandată de unŭ oficerŭ.

La 8 óre séra musica militară porni din casarmă spre hotelulŭ „Pomulŭ verde“ unde se afla comandantulŭ corpului alŭ 12-lea de armată, generalulŭ de cavaleriă br. Szveteney şi generalulŭ de divisiune br. Waldstätten. Aicĭ musica cântà mai multe piese şi apoi pornì îndĕrĕtŭ, trecŭ pe lângă aleă şi apoi se opri înaintea casarmei negre, unde cântă retragerea.

Astăḑĭ diminéţa, se aşeḑă regimentulŭ întregŭ înaintea pavilionului construitŭ pe alea de josŭ, sub comanda colonelului br. Balázs. Musica se aşeḑă la drépta regimentului. La 8 óre, sosindŭ comandantulŭ de corpŭ br. Szveteney, generalulŭ de divisiune Waldstätten şi generalulŭ de brigadă din locŭ d-lŭ de Kerczek, se începù Tedeumulŭ în pavilionulŭ construitŭ, împrejurulŭ căruia se aflau notabilităţile oraşului, între carĭ am observatŭ pe căpitanulŭ oraşului, câţĭva senatorĭ etc. Mai era de faţă şi fişpanulŭ comitatului Treiscauneloră, br. *Pocsa* în mare ţinută unguréscă, representantulŭ clerului de tóte confesiunile, representanţii diferiteloră reuniunĭ etc. In decursulŭ serviciului divinŭ, musica întonà de mai multe orĭ imnulŭ împărătescŭ. „Dómne ţine“ etc., ér regimentulŭ dete mai multe salve de onóre.

După terminarea serviciului divinŭ, ţinù colonelulŭ br. Balasz, o vorbire cătră soldaţii regimentului, în care le espuse pe scurtŭ trecutulŭ gloriosŭ alŭ regimentului. Amintì lupta dela Aspern şi Eslingen, încare acestŭ regimentŭ repurtà o victorie strălucită împotriva împĕratuluiNapoleon celŭ mare, care până aicĭ a fostŭ neînvinsŭ, apoi luptele din 1813, din 1859, 1866 etc. accentuândŭ, că în tóte aceste lupte regimentulŭ s'a purtatŭ gloriosŭ şi cu vitejie. 300 de oficeri şi 20,000 soldaţĭ ai acestui regimentŭ sîngerară pentru patrie şi tronŭ în aceşti 150 de anĭ. Cuvêntarea acésta o tĕlmăci pe ungurescе, căpitanulŭ Tompa, ér pe românesce căpitanulŭ Csernokrak.

După terminarea discursuriloră urmà defilarea, carea a decursŭ în modŭ esemplarŭ. Ţinuta soldaţiloră a fostŭ admirabilă. Comandantulŭ de corpŭ br. Szveteney, şi-a esprimatŭ mulţămirea sa colonelului regimentului, pentru disciplina esemplară ce domnesce în regimentŭ. După prânḑŭ vorŭ continua serbările la „Fântâna popi“, unde se va duce întregŭ regimentulŭ.

Adunarea generală

a despărţĕmêntului XXVII (Cohalmŭ) alŭ Asociaţiunei Transilvane.

Onorate D-le Redactorŭ!

Prima adunare generală a despărţĕmêntului nostru s'a ţinutŭ în Cohalmŭ în ḑiua SS. Apostolĭ Petru şi Pavelŭ, 29 Iuniu (11 Iulie a. c.) In localulŭ şcólei gr. cat.

Punctŭ la 2 óre p. m. d-lŭ directorŭ alŭ despărţămêntului *Niculae D. Mircea* a deschisŭ şedinţa print'o vorbire fórte potrivită, care a fostŭ ascultată cu mare atenţiune şi primită cu însufleţite strigărĭ de: „sĕ trăiéscă“. După deschiderea şedinţei, s'a cetitŭ raportulŭ comitetului cercualŭ despre activitatea acestui despărtĕmêntŭ prin actuarulŭ despărţĕmêntului Andrei Stroia. Raportulŭ a fostŭ cu plăcere luatŭ la cunoscinţă.

La propunerea d-lui cassarŭ Clemente Raicu, urmà cetirea apelului nominalŭ. S'a constatatŭ, că dintre membrii despărţĕmêntului numai unulŭ e absentŭ.

S'au înscrisŭ ca membrii ordinarĭ d-nii Ioanŭ Mircea, par. gr. or. în Caţa; Sofronŭ Roşca, par. gr. or. în Ungra; Eftimiu Manu, par. gr. or. în Fântâna; Ionŭ Roşca, învĕţ. gr. or. în Ungra; George Andronŭ, învĕţ. gr. or. în Mateiaşŭ; Naftanailŭ Pulca, învĕţ. gr. or. în Ştena.

Asemenea s'au înscrisŭ 14 membrii ajutătorĭ.

După înscrierea de membrii, d-lŭ cassarŭ Clemente Raicu raportéză, că a încasatŭ ca taxe suma de 161 fl. dela următorii d-nĭ:

I. Membru pe viéţă cu tuxă de 100 fl. a solvitŭ: *Iosifŭ Lupu*, par. gr. or. în Stena.

II. Membrii ordinarĭ cu taxa de 5 fl. au solvitŭ. 1) Nicolae D. Mircea, protop. gr. or. în Cohalmŭ, 2) Clemente Raicu, vice-protop. gr. cat. în Cohalmŭ, 3) George Spornicŭ, par. gr. cat. în Cohalmŭ, 4) Iónŭ Brotea, par. gr. or. în Meteiaşŭ, 5) Pompiliu Predoviciu, par. gr. or. în Merchiaşa, 6) Iónŭ Mircea, par. gr. or. în Caţa, 7) Iónŭ Lupu, par. gr. or. în Jibertŭ, 8) Iónŭ Buzea, asesorŭ opidanŭ în Cohalmŭ, 9) Andrei Stroia, înv. gr. cat. în Cohalmŭ, a solvitŭ taxa şi 1 fl. pentru diplomă.

III. Membrii ajutătorĭ cu taxa de 1 fl., au solvitŭ: 1) Iónŭ Bercanŭ, par. gr. or. în Cohalmŭ, 2) Iónŭ Iosifŭ, par. gr. or. în Draosŭ, 3) Andreiu Boeriu, par. gr. cat. în Homorodŭ a solvitŭ 2 fl., 4) Ilariu Cojocariŭ, par. gr. cat. în Ticusulŭ săs., 5) Samuilă Popovicĭ, par. gr. or. în Valendorfŭ, 6) George Neagoşŭ, înv. gr. or. în Valendorf, 7) Savu Siracŭ, înv. gr. or. în Draosŭ, 8) George Gavrilă Bănuţŭ, profesionistŭ în Cohalmŭ, 9) Nicolae Tempea, economŭ în Cohalmŭ, 10) Bucurŭ Bercanŭ, economŭ în Cohalmŭ, 11) Iónŭ Popa, economŭ în Homorodŭ, 12) Nicolae Iosifŭ, economŭ în Draosŭ, 13) Iónŭ Iosifŭ, epitropŭ în Draosŭ, 14) Ioanŭ Hâlmu, economŭ în Draosŭ.

Suma totală e decĭ 161 fl., din carĭ 100 fl. suntŭ predaţĭ cassei centrale în Sibiiu. Cu privire la spesele avute, d-lŭ cassarŭ raportéză, că deórece despărţĕmêntulŭ nostru până la adunarea de faţă nu a dispusŭ de membrii ajutătorĭ, din ale căroră taxe sĕ se pótă acoperi spesele — nu le-a specificatŭ. Raportulŭ d-lui cassarŭ a fostŭ cu plăcere luatŭ la cunoscinţă.

După o scurtă discusiune s'a decisŭ ca adunarea generală viitóre sĕ se ţină în comuna Ungra.

Punêndu-se la ordine formarea agenturiloră prescrise în § 22 din regulamentŭ, D-lŭ Iónŭ Brotia arată, că deocamdată acésta este imposibilŭ, deórece membrii despărţĕmêntului, cărora li-s'ar încredinţa presidiulŭ agenturei, neposedêndŭ statutele şi regulamentulŭ, nu suntŭ în stare a da poporului tóte esplicările necesare despre scopulŭ Asociaţiunei. Decĭ dênsulŭ face propunerea, ca sĕ se róge On. comitetŭ centralŭ, ca sĕ provédă atâtŭ pe membrii ordinarĭ, câtŭ şi dintre cei ajutătorĭ pe preoţii şi învĕţătorii cu câte unŭ esemplarŭ din statute şi regulamentŭ, şi numai după aceea a se purcede la formarea agenturiloră. — Propunerea a fostŭ primită şi ridicată la valórea de conclusŭ.

— Fiindŭ la ordine alegerea comisiunei verificătóre, s'a alesŭ: Clemente Raicu, George Spornicŭ şi Iónŭ Buzea.

— După eshaurearea programei oficióse, s'au cetitŭ 2 disertaţiunĭ, prima a D-lui *Clemente Raicu*, de conţinutŭ istoricŭ, a dóua a D-lui *Andreiŭ Stroia*, despre scopulŭ Asociaţiunei Transilvane. Ambele au fostŭ ascultate cu plăcere.

După şedinţă a urmatŭ o convenire colegială, unde D-lŭ Directorŭ alŭ despărţĕmêntului a ridicatŭ unŭ toastŭ în onórea D-lui preşidente G. Bariţiŭ, care a fostŭ urmatŭ de unŭ puternicŭ: „sĕ tăriéscă“. Nu au lipsitŭ nicĭ alte toaste.

Ca încheiare esprimămŭ mulţămită tuturoră aceloră domnĭ, carĭ pĕtrunşĭ de nobilulŭ scopŭ, ce-lŭ urmăresce Asociaţiunea, desconsiderândŭ atâtŭ depărtarea drumului, câtŭ şi timpulŭ nefavorabilŭ, n'au pregetatŭ a lua parte la adunare şi a contribuì fie-care amĕsuratŭ puteriloră lorŭ.

Precâtŭ le servesce acésta spre onóre D-lorŭ susŭ amintiţĭ, pe atâtŭ trebue sĕ ne esprimămŭ părerea de rĕu faţă de acei domnĭ, carĭ deşi în apropirea Cohalmului, nu numai că au doveditŭ o nepăsare totală, ba unŭ anumitŭ domnŭ preotŭ, chiar avisatŭ fiindŭ prin unŭ circularŭ, nu a aflatŭ de bine a-lŭ comunica şi celoralalţĭ inteligenţĭ din comună.

Cohalmŭ, 9 Augustŭ st. n. 1891.

A. Stroia, actuarŭ.

DIVERSE.

Regine, carĭ fumeză. „Figaro“ într'unŭ numĕrŭ mai nou alŭ sĕu îşĭ permite indiscreţiunea, de a înşira numele aceloră regine, carĭ fumeză. După „Figaro“, loculŭ întâi între aceste regine l'ar ocupa cea a Ungariei, despre care ḑice „Figaro“, că fumeză câtŭ e ḑiua de mare şi trage câte 30—40 de ţigarete la ḑi. Ţarina Rusiei încă fuméză, dér numai în ascunsŭ. Pentru ca sĕ nu fiă observată de lume, ea se ascunde de obiceiu într'unŭ pavilionŭ specialŭ alŭ ei şi acolo îşĭ stêmpĕră patima fumatului. Regina Italiei e fumătóre mare, de asemenea şi regina Spaniei, amêndouĕ însĕ fuméză numai atuncĭ, când suntŭ singure şi nicĭdecum nu fuméză în societate. Regina Spaniei se ḑice, că iubesce cu deosebire ţigaretele egiptene. Exregina Natalia pórtă cu sine unŭ depositŭ întregŭ de ţigarete.—Sĕ le fiă de bine! De-altmintrelea responsabilitatea pentru acéstă indiscreţiune rĕmâne asupra lui „Figaro“.

☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, şi în librăria Nicolae Ciurcu.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

structiunei porţiloră de zîdŭ mi-s'a părutŭ a avé o mare asĕmĕnare cu pórta de josŭ şi din mijlocŭ a cetăţii din Alba-Julia, cu deosebire numai, că şanţurile artificiale de acolo, aicĭ suntŭ înlocuite prin puternice posiţiunĭ strategice naturale.

Frontespiciulŭ are trei turnurĭ, dintre carĭ celŭ din mijlocŭ, ce începe acum a se ruina, se înalţă ca o piramidă de-asupra întrării în interiorulŭ mănăstirei; turnulŭ din drépta împreună cu trapeza şi tóte camerile de locuitŭ din parterŭ şi etagiu suntŭ ruinate şi numai zîdurile neînvĕlite mai indică trecutulŭ istoricŭ alŭ acestui măreţŭ edificiu. Turnulŭ din stânga împreună cu trapeza e încâtva conservatŭ, reparatŭ şi acoperitŭ. Camerile totŭ din stânga, a interiorului mănăstirei, prin care neputêndŭ intra, fiindŭ ocupate de vigiliatorĭ, mi-s'au părutŭ a fi compuse numai din parterŭ, neavêndŭ etagiulŭ care se vede figurândŭ la ruinele din drépta, ér apartamentulŭ de-asupra trapezei din faţă şi l'a reservatŭ S. S. părintele Stariţŭ, care locuesce în camerile de sub turnŭ, mobilate cu unŭ adevĕratŭ gustŭ vanitosŭ femininŭ, încâtŭ şi patulŭ e aşeḑatŭ sub unŭ baldachinŭ (pologŭ.)

Ce contrastŭ bătĕtorŭ la ochĭ întrĕ acestŭ lucsŭ şi întrĕ murdăria chiliiloră călugăriloră, carĭ stau pe la porţile întrăriloră, desculţĭ, sdrenţoşĭ şi nespălaţĭ, încâtŭ îţĭ face rĕu privindu-i, căcĭ chiar aşa bĕtrânĭ şi neputincioşĭ, cum suntŭ, totuşĭ ar puté umbla mai curatŭ îmbrăcaţĭ şi mai spălaţĭ.

Ce idee şi-ar face unŭ străinŭ despre noi, décă ar vedé acéstă stare de lucrurĭ la Tismana? Poţĭ sĕ-ţĭ închipuescĭ, fără sĕ ai trebuinţă de comentariile mele!

In biserica situată in mijloculŭ curţii din lăuntru, n'am pututŭ intra, neavêndŭ cine sĕ mi-o deschidă şi sĕ-mĭ dea voiă a-o privi.

In fine, presentându-ne cu toţii părintelui superiorŭ chiarŭ în locuinţa sa, l'am întrebatŭ, cum se face, că *ramele* din Economatŭ, carĭ au o valóre hotărîtóre pentru istoria arteloră la Românĭ, stau împrăsciate prin ruine?

Sânţia Sa mi-a rĕspunsŭ, că acelea ar fi fărămăturĭ de uşĭ, dintre care părţile mai bune le-ar fi alesŭ şi le-ar fi aşeḑatŭ într'o *magaziă*, fără însĕ de a ne pofti la acestŭ depositŭ spre a puté studia chiar şi numai în pripă valórea lorŭ în ceea-ce privesce arta sculturei şi a picturei, şi décă portretele suntŭ ale unorŭ sfinţĭ séu ale domniloră ţĕrii din vremile de demultŭ.

Vĕḑêndŭ acésta bună primire şi înaltă bună-voinţă, n'am mai îndrăsnitŭ a-lŭ ruga sĕ-mĭ permită a visita biserica.

Cu aceste durerόse impresiunĭ m'am depărtatŭ de *cetatea*, care forma gloria Basarabiloră dela Tisa până la Nistru.

Poţĭ sĕ-ţĭ esplicĭ jalea, care m'a cuprinsŭ când mi-am vĕḑutŭ visulŭ cu ochii.

Ḑicêndu-i *cetate*, sĕ nu creḑĭ, că acésta numire ar fi fantastică. Numirea de *cetate* e păstrată în poporu. Toţĭ *moşnenii* din împrejurime, cu câţĭ am vorbitŭ, n'au numit'o mănăstire, ci *cetatea dela Tismana*.

Comisiunea instituită pentru restabilirea monumenteloră istorice ar trebui cu o oră mai 'nainte sĕ-şĭ îndrepte privirile asupra acestei cetăţĭ, ca sĕ n'o lase sĕ se ducă şi sĕ se prăpădéscă ca unŭ cântecŭ bĕtrânescŭ.

La revedere!

T.-Jiului, 24 Iulie 1891.

Teofil Frâncu

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ.

din 13 Augustŭ st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.36	Vênd.	9 40
Argintŭ românescŭ	„	9 30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ - -	„	9.36	„	9.40
Lire turcescĭ -	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ - - - -	„	9.46	„	9 51
Galbinĭ - - - -	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina“ 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ - - -	„	124.—	„	125.—
Mărcĭ germane - -	„	57.75	„	58.05

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 12 Augustŭ a. c. 1891

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	104 15
Renta de hârtiă 5% -	101 70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ - - - - - - - - - - -	116.50
dto argintŭ - - - - -	99.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112 80
Bonurĭ rurale ungare - - -	91.60
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	104.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	—.—
Losurile pentru regularea Tiseĭ şi Seghedinuluĭ	131 25
Renta de argintŭ austriacă - - - -	92.20
Renta de hârtiă austriacă - - - -	92.20
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111 75
Losurĭ din 1860 - - - - -	138.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1026.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	333.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr	286.50
Galbenĭ împĕrătescĭ - -	5.59
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.41
Mărcĭ 100 împ. germane - -	58 10
Londra 10 Livres sterlinge	118.10

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerátŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerátŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerátu	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerátŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerátŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerátŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra. . .	4.30	11.25
Odorheiu . . .	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu. . .	8 15	3.15
Sighişóra. . .	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău.	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiju—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Braşov—Zĕrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zĕrnescĭ	7.26	6.36

Zĕrnescĭ—Braşov

Zĕrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Murĕşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budatelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Numeriĭ încuadraţĭ cu liniĭ gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.